

تأثیر مؤلفه‌های اقتصاد دانش بر پیچیدگی اقتصادی ایران

ابوالفضل شاه آبادی*

مریم حسینی**

تاریخ دریافت: ۹۶/۱۰/۱۱ - تاریخ تأیید: ۹۷/۰۲/۰۲

چکیده

شاخص پیچیدگی اقتصادی بیانگر میزان و تنوع سبد صادراتی یک کشور است. بررسی‌ها نشان داده است کشورهای که علاوه بر داشتن تنوع محصولات، دارای محصولات پیچیده تولیدی نیز می‌باشند، معمولاً از لحاظ اقتصادی پیشرفته‌تر هستند و انتظار می‌رود که رشد اقتصادی سریع‌تری داشته باشند. شاخص پیچیدگی اقتصادی نشان می‌دهد چگونه تنوع صادرات می‌تواند نمایانگر اختلاف توسعه‌یافتگی اقتصادی آشکار بین کشورها باشد. لذا جهت شناسایی اختلاف سطوح توسعه‌یافتگی کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، بررسی شاخص پیچیدگی اقتصادی و مولفه‌های اثرگذار بر آن ضرورت می‌یابد. حال این سؤال در اینجا مطرح است که مؤلفه‌های دانش چه تأثیری بر پیچیدگی اقتصادی دارند؟ لذا هدف پژوهش حاضر یافتن پاسخی برای این سوال است که چرا کالاهای تولیدی کشور ایران، کالاهای پیچیده‌ای نیستند و مهمترین مؤلفه‌های اثرگذار بر تولید کالای پیچیده کدامند؟ از آنجا که تاکنون مطالعه‌ای در داخل و خارج از کشور که به بررسی اثر مؤلفه‌های دانش بر پیچیدگی اقتصادی بپردازد، صورت نگرفته است، مطالعه حاضر به بررسی تأثیر مؤلفه‌های اقتصاد دانش بر پیچیدگی اقتصادی کشور ایران با استفاده از روش خود رگرسیون برداری (VAR) طی دوره ۱۳۹۵-۱۳۵۴ پرداخته است. نتایج نشان می‌دهد مؤلفه‌های اقتصاد دانش از جمله متغیرهای آزادی اقتصادی، فناوری اطلاعات و ارتباطات و ابداع و اختراع، اثرات مثبت و معنی‌دار بر پیچیدگی اقتصادی ایران دارند.

واژگان کلیدی: پیچیدگی اقتصادی، آموزش، آزادی اقتصادی، ابداع، فناوری اطلاعات و ارتباطات.

طبقه‌بندی JEL: F41, P46

Email: a.shahabadia@alzahra.ac.ir

* استاد گروه اقتصاد دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی، دانشگاه الزهرا

Email: hosseini.sm1390@gmail.com

** دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اقتصادی، دانشگاه بوعلی سینا همدان

The Effect of Economic, Political and institutional Shocks on Business Cycles in Some of Oil Exporting Countries

Abolfazl Shahabadi^{*}

Maryam Hosseini^{**}

Received: 01/01/2018

Accepted: 22/04/2018

Abstract

The economic complexity index indicates the extent and variety of the export basket of a country. Studies have shown that countries that, in addition to diversifying products, have sophisticated manufacturing products are usually more economically advanced and are expected to have faster economic growth. The economic complexity indicator shows how diversification of exports can reflect the apparent economic development gap between countries. Therefore, in order to identify the differences between the levels of development in developed and developing countries, the study of the complexity index and its effective factors are necessary. At now, the question is that, how the knowledge components affected on complexity index? Therefore, the aim of the present research is to find an answer to this question why the Iran products are not complicated goods and what are the most important components affecting on production of complex commodities? Since there has not been a study in the interior and abroad that investigates the effect of knowledge components on economic complexity, the present study examines the effect of knowledge

* Professor, Faculty of Economics and Social Sciences, Al-Zahra University

Email: a.shahabadi@alzahra.ac.ir

** MA student, Faculty of Economics and Social Sciences, Bu Ali Sina University, Hamedan

Email: Iranhosseini.sm1390@gmail.com

economy components on the economic complexity of Iran using Vector Auto Regressive (VAR) during the period of 1975-2016. The results show that components of knowledge economy such as trade openness, information and communication technology and innovation and invention have positive and significant effects on the economic complexity of Iran.

Key Words: Economic Complexity; Education; Freedom Economic; ICT; Innovation.

JEL Classification: P46, F41.

